

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง บทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มเขตกรุงเทพมหานคร สังกัด กรุงเทพมหานคร ในการพัฒนาการทำวิจัยในชั้นเรียน ผู้วิจัยขอเสนอสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล ตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มเขตกรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานคร ในการพัฒนาการทำวิจัยในชั้นเรียน
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มเขตกรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานคร ในการพัฒนาการทำวิจัยในชั้นเรียน จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยในครั้งนี้ สรุปสาระสำคัญของการศึกษาได้ดังนี้

จากวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 1 ที่ว่า “เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มเขตกรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานคร ในการพัฒนาการทำวิจัยในชั้นเรียน” ผลการวิจัยพบว่า บทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มเขตกรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานคร ในการพัฒนาการทำวิจัยในชั้นเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูในภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน

ความคิดเห็นของผู้บริหาร พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาในรายด้านเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านพัฒนาความก้าวหน้าในตำแหน่งการงานของครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน รองลงมา ด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน และค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านการพัฒนาให้เกิดความสำเร็จของการทำวิจัยในชั้นเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด

ความคิดเห็นของครู พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาในภาพรวมรายด้านเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านพัฒนาความก้าวหน้าในตำแหน่งการงานของครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน

เรียน รองลงมา ด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน และค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านการพัฒนาให้เกิดความสำเร็จของการทำวิจัยในชั้นเรียน

จากวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 2.1 ที่ว่า “เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มเขตกรุงเทพมหานคร ในการพัฒนาการทำวิจัยในชั้นเรียน จำแนกตามอายุ” ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารอายุต่ำกว่า 45 ปีและผู้บริหาร อายุ 45 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ครูอายุต่ำกว่า 45 ปีและครูอายุ 45 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาในภาพรวมรายด้านดังนี้

จากวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 2.2 ที่ว่า “เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มเขตกรุงเทพมหานคร ในการพัฒนาการทำวิจัยในชั้นเรียน จำแนกตามระดับการศึกษา” ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารระดับปริญญาตรีและผู้บริหารระดับสูงกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันที่น่าสนใจคือ ด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($t = 3.90$) นอกนั้น ไม่แตกต่างกัน

ครูระดับปริญญาตรีและครูระดับสูงกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ที่น่าสนใจ คือด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($t = 4.93$) นอกนั้น ไม่แตกต่างกัน

จากวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 2.3 ที่ว่า “เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มเขตกรุงเทพมหานคร ในการพัฒนาการทำวิจัยในชั้นเรียน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน” ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 10 ปีและผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 10 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($t = 2.89$) ที่น่าสนใจ คือ ด้านการให้ความยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($t = 3.10$) ด้านการพัฒนาให้เกิดความสำเร็จของการทำวิจัยในชั้นเรียนและด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 2.39$) ด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน นอกนั้น ไม่แตกต่างกัน

ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ต่ำกว่า 10 ปี และครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 10 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($t = 3.15$) ที่น่าสนใจคือ ด้านการมีความรับผิดชอบ ต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($t = 2.96$) ด้านการให้ความยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($t = 2.70$) ด้านการพัฒนาให้เกิดความสำเร็จของการทำวิจัยในชั้นเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($t = 2.20$) นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลในครั้งนี้ผู้วิจัยกล่าวถึงประเด็นความสำคัญถึงการค้นพบในการศึกษาในครั้งนี้ตามจุดมุ่งหมายของการวิจัยกรอบแนวคิดและสมมุติฐานของการวิจัยดังนี้

จากวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 1 ที่ว่า “เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มเขตกรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานคร ในการพัฒนาการทำวิจัยในชั้นเรียน” ผลการวิจัยพบว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มเขตกรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานคร ในการพัฒนาการทำวิจัยในชั้นเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บัญชา อึ้งสกุล (2537, บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่องบทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา ที่มีต่อการส่งเสริมการวิจัยในโรงเรียน สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12 พบว่า ผู้บริหาร โรงเรียนมีบทบาทต่อการส่งเสริมการวิจัยในโรงเรียน โดยรวมทุกด้าน และในแต่ละด้านในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิชาสุทธิ ทิพย์วงศ์ (2552, หน้า 60) ที่ศึกษาบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของครูกลุ่มโรงเรียนเกาะจันทร์ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับ สมควร เหล่าประเสริฐ (2550, หน้า 49) ที่ศึกษาบทบาทของผู้บริหารด้านการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน ในโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี พบว่า ผู้บริหาร โรงเรียนมีบทบาทต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนในโรงเรียน โดยรวมทุกด้าน และในแต่ละด้านอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของจันทร์พิมพ์ วงศ์ประชารัตน์ ที่ศึกษาเรื่องบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า โดยภาพรวมผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี มีบทบาทต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ใน

ระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทั้ง 5 ด้าน ผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในการพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียนนั้นควรมีการสนับสนุนให้ครูผู้สอนมีการพัฒนามากยิ่งขึ้นเพื่อให้เกิดผลดีแก่นักเรียนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

จากวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 2.1 ที่ว่า “เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มเขตกรุงเทพมหานคร ในการพัฒนาการทำวิจัยในชั้นเรียน จำแนกตามอายุ” พบว่า ผู้บริหารและครูที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้ซึ่ง ปฏิเสธสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ว่า “ผู้บริหารและครู ที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาการทำวิจัยในชั้นเรียน แตกต่างกัน” นั้นแล้วซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุทัยบุญประเสริฐ (2543, หน้า 32) ที่ได้กล่าวถึงบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาอีกว่ามีหน้าที่ดูแล ฝ่าละอองธุลีพระบาทและจัดการให้สถานศึกษาดำเนินการไปตามเป้าหมายปฏิบัติตามคำสั่งและควบคุมบุคลากรและทรัพยากรให้เป็นไปตามกฎระเบียบ เป็นผู้นำทางด้านวิชาการ เป็นผู้กระตุ้นและชักนำการใช้กำลังคน เป็นผู้พัฒนาทรัพยากรและเป็นผู้พัฒนาทรัพยากรและเป็นผู้พัฒนาเป้าหมายใหม่ ๆ ของสถานศึกษา โดยสร้างความสัมพันธ์ความร่วมมือกับฝ่ายต่าง ๆ และแสวงหาทรัพยากรจากภายนอกมาสนับสนุนการจัดการศึกษา นอกจากนี้ผู้บริหารสถานศึกษาหรือครูที่ทำหน้าที่หัวหน้างานวิชาการต้องมีความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรมากกว่า ครูและกรรมการสถานศึกษา

จากวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 2.2 ที่ว่า “เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มเขตกรุงเทพมหานคร ในการพัฒนาการทำวิจัยในชั้นเรียน จำแนกตามระดับการศึกษา” พบว่า ผู้บริหารและครูที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้ซึ่ง ปฏิเสธสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ว่า “ผู้บริหารและครู ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในการพัฒนาการทำวิจัยในชั้นเรียน แตกต่างกัน” นั้นแล้วซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ โสรส กันแก้ว (2549, หน้า 20) เห็นว่าการวางแผนเป็นเรื่องที่สำคัญที่สุดเพราะการวางแผนเป็นการตัดสินใจหาวิธีที่จะควบคุมงานให้สำเร็จตามเป้าหมาย โดยต้องมีการกำหนดวัตถุประสงค์ ระบุเป้าหมาย กำหนดวิธีดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายสอดคล้องกับความรู้ความสามารถของผู้ปฏิบัติ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ จักรพรรดิจิตมณี (2547, บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาสมรรถนะที่พึงประสงค์ของผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในการบริหารจัดการตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ผลการวิจัย

พบว่า สมรรถนะที่พึงประสงค์ของผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีสมรรถนะด้านวิชาการและด้านการบริหารงานบุคคลอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนสมรรถนะด้านงบประมาณและบริหารทั่วไปอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษาและการดำรงตำแหน่งเดิมพบว่าไม่แตกต่างกัน

จากวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 2.3 ที่ว่า“เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มเขตกรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานคร ในการพัฒนาการทำวิจัยในชั้นเรียน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน” พบว่า ผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทั้งนี้ซึ่ง ตอบรับสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ว่า “ผู้บริหารและครู ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในการพัฒนาการทำวิจัยในชั้นเรียน แตกต่างกัน” นั้นแล้วซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไพโรจน์ ชูช่วย (2532, หน้า 196) ที่ศึกษาเรื่องการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสงขลา พบว่า ระดับการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนตามทักษะของครูอาจารย์ที่เป็นครูอาจารย์มาแล้วต่ำกว่า 12 ปี กับตั้งแต่ 12 ปีขึ้นไป ที่ปฏิบัติจริงและที่ควรปฏิบัติ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ โอภาส กลัฒแป้น (2540, บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่องการศึกษาความคิดเห็นของครูอาจารย์ที่มีต่อบทบาทต่อการปฏิบัติงานตามกระบวนการการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดพัทลุง พบว่า ครูอาจารย์ที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารที่เป็นจริงไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

จากการศึกษาบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในการพัฒนาการทำวิจัยในชั้นเรียน กลุ่มเขตกรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานคร ในครั้งนี้ มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

- 1.1 ควรมีการระดมทุนและจัดหาแหล่งเงินทุนเพื่อสนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียนในโรงเรียนให้มากยิ่งขึ้น
- 1.2 ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับการทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นอันดับต้น ๆ และเปิดโอกาสให้ครูไปค้นคว้าองค์ความรู้และเทคนิควิธีหลากหลายในการทำวิจัยในชั้นเรียนจากแหล่ง

เรียนรู้ต่าง ๆ นอกโรงเรียนในเวลาว่างจากคาบสอนเพื่อให้ครูมีความเชี่ยวชาญและเกิดความคิดสร้างสรรค์ในการพัฒนางานวิจัย

1.3 ผู้บริหารควรมีส่วนร่วมในการเสนอแนะและพิจารณาหัวข้อการวิจัยให้เป็นระบบแบบแผนของโรงเรียนจริง ๆ

1.4 ผู้บริหารควรพัฒนาให้ครูทุกคนมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในโครงการวิจัยในชั้นเรียนในโรงเรียนให้มากยิ่งขึ้น

1.5 ผู้บริหารควรพิจารณาความดีความชอบแก่ครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นกรณีพิเศษ และส่งเสริมการนำผลการวิจัยไปปรับปรุงงานในหน้าที่ของตนและเผยแพร่สู่องค์กรภายนอกได้

รับรู้

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

จากการวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาระหว่างบทบาทของผู้บริหาร โรงเรียน ประถมศึกษาในการพัฒนาการทำวิจัยในชั้นเรียน กลุ่มเขตกรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานคร สำหรับการวิจัยครั้งต่อไป ผู้วิจัยเสนอแนะ ดังนี้

2.1 ควรมีการศึกษายบทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาในการพัฒนาการทำวิจัยในชั้นเรียนของกลุ่มตัวอย่างและหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อพัฒนาการบริหารงานวิจัยในชั้นเรียนและเพื่อเปรียบเทียบกับกรวิจัยในครั้งนี้

2.2 ควรศึกษายบทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาในการพัฒนาการทำวิจัยในชั้นเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มเขตกรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานคร ต่อเนื่อง โดยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพซึ่งจะทำให้สามารถทำการวิจัยได้อย่างครอบคลุม

2.3 กระทรวงศึกษาธิการควรจัดให้มีหน่วยงานรับผิดชอบโดยตรงในการส่งเสริมให้ผู้บริหารและครูมีแนวทางในการพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียน โดยจัดผู้เชี่ยวชาญเข้ามาดูแลด้านการพัฒนาบุคลากรในการอบรมเชิงปฏิบัติการเทคนิควิธีวิจัยและการเขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียนให้ได้ผลเป็นรูปธรรม

2.4 ควรมีการวิจัยสืบค้นแนวทางการส่งเสริมให้ผู้บริหารใช้ผลการวิจัยในชั้นเรียนกับการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนทุกเขตพื้นที่การศึกษา